Nederlands Instituut van Psychologen

Arthur van Schendelstraat 650
3511 MJ Utrecht

Tel. (030) 820 15 55
info@nip.nl

Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS)
T.a.v. mevrouw W.R.C. Sterk
Postbus 20350
2511 VX Den Haag

Utrecht, 29 oktober 2026

Kenmerk: 2026-64

Betreft: reactie NIP op de uitvoering van de motie-Van Dijk c.s. over een passende regeling voor K&J-psychologen

Geachte minister Sterk,

Het Nederlands Instituut van Psychologen (NIP) heeft met belangstelling kennisgenomen van uw brief van 12 oktober 2026 over de uitvoering van de moties Vliegenthart c.s. en Van Dijk c.s., die invloed heeft op de praktijk en toekomst van onze beroepsgroep. Onze reactie op de aankondiging over het aantal opleidingsplaatsen voor gz-psychologen publiceerden we eerder op onze website. In deze brief brengen we onze specifieke zorgen onder uw aandacht over de voorstellen voor een afgebakende groep K&J-psychologen.

Verkorte gz-opleidingsroute is geen oplossing voor de afgebakende groep K&J-psychologen

In uw brief stelt u voor om vanaf 2028 een verkorte gz-opleidingsroute mogelijk en praktisch uitvoerbaar te maken, voor K&J-psychologen én 'andere masterpsychologen'. U verwijst daarbij naar de eindrapportage van de Stichting

EVC en het scenario van een éénjarige generieke verkorte gz-opleiding. Het NIP is groot voorstander van verkorte gz-opleidingstrajecten voor ervaren masterpsychologen, naast reguliere gz-opleidingsplaatsen. Maar dit biedt geen adequate oplossing voor de afgebakende groep van ruim 1.000 K&J-psychologen, die tijdens hun opleiding geconfronteerd zijn met een gewijzigd perspectief door het stopzetten van de beroepenstructuur.
Zoals we steeds in onze gesprekken met uw ministerie hebben benadrukt, hebben zij immers al geïnvesteerd in het volgen en bekostigen van een volledige en gelijkwaardige postmasteropleiding. Eén generieke verkorte route voor K&J-psychologen én ervaren masterpsychologen doet daar onvoldoende recht aan.

Bovendien biedt de brief geen duidelijkheid en waarborgen voor de uitvoering en toegankelijkheid van eventuele verkorte routes. Onduidelijk is hoeveel plaatsen beschikbaar zouden komen, of deze ten koste zouden gaan van reguliere gz-opleidingsplaatsen, hoe deze worden bekostigd, en hoe de afgebakende groep zich zou verhouden tot ervaren masterpsychologen. Ook is niet duidelijk op welke opleidingsplekken een verkorte opleiding zou moeten plaatsvinden. Wanneer K&J-psychologen voor een extra jaar opleiding een andere werkgever of opleidingsplaats moeten vinden, is de route voor hen niet vanzelfsprekend toegankelijk.

Wij lichten graag toe waarom deze groep K&J-psychologen een adequate oplossing verdient. Ook gaan we in op enkele argumenten uit uw brief.

Gelijkwaardigheid is niet hetzelfde als volledige gelijkheid
In uw brief wordt als argument tegen volledige vrijstelling aangevoerd dat de opleidingen niet volledig gelijk zijn. Het NIP heeft dit ook niet gesteld. Volledige inhoudelijke overeenkomst met de gz-opleiding kan echter geen criterium zijn, omdat er dan geen afweging over vrijstelling meer te maken valt. Het gaat om de vraag of K&J-psychologen, gelet op opleidingsniveau, opleidingsomvang en competenties - verworven via werkervaring, scholing en supervisie - als gelijkwaardig kunnen worden beschouwd. En of een duidelijk afgebakende groep in deze bijzondere omstandigheid volledige vrijstelling kan krijgen.

U stelt dat vLOGO, de hoofdopleiders en het Zorginstituut die gelijkwaardigheid niet onderschrijven. Het advies van het Zorginstituut uit 2022 ging echter over de vraag of de K&J-psycholoog als apart beroep in de Wet BIG moest worden opgenomen. Dat advies kan niet zonder nadere analyse worden toegepast op de vraag of een afgebakende groep vrijstelling kan krijgen.

In 2023 is aan ruim 500 K&J-psychologen volledige vrijstelling gegeven via EVC-scenario 1, uitgevoerd door de Stichting EVC, op basis van een beoordeling door hoofdopleiders. Dat vLOGO die vrijstelling nu achteraf onvoldoende inhoudelijk onderbouwd vindt, raakt aan de zorgvuldigheid van de toen gevolgde procedure, aan het oordeel van de betrokken hoofdopleiders en aan de positie van degenen die op basis daarvan zijn geregistreerd. Wij vragen u dan ook deze kwalificatie nader te onderbouwen en eerdere beoordelingen niet met terugwerkende kracht ter discussie te stellen.

Onvolledige weergave van de kwaliteitsborging van de K&J-opleiding
In de brief staat dat er voor de K&J-opleiding geen wettelijke opleidingseisen of landelijk vastgesteld curriculum bestaat. Dat wekt de indruk dat landelijke inhoudelijke en kwalitatieve kaders ontbreken, wat niet het geval is.
Voor registratie als K&J-psycholoog NIP gelden landelijke eisen:

- 480 uur geaccrediteerd cursorisch onderwijs op postmasterniveau, gericht op diagnostiek en behandeling;
- 2790 uur werkervaring op een vooraf goedgekeurde werkplek, onder begeleiding van een gekwalificeerde werkbegeleider;
- 90 uur supervisie door een erkende supervisor, op basis van een vooraf getoetst supervisieplan met leerdoelen;
- 6 casusverslagen op het gebied van diagnostiek en behandeling, beoordeeld en goedgekeurd door supervisor en commissie, volgens vastgestelde richtlijnen.

Dat deze borging niet in de Wet BIG is vastgelegd, betekent niet dat er geen landelijke kwaliteitsnormen gelden. Wij verzoeken u daarom in de verdere communicatie onderscheid te maken tussen het ontbreken van wettelijke regulering en het ontbreken van inhoudelijke kwaliteitsborging. Dat voorkomt onduidelijkheid bij werkgevers en cliënten over de kwaliteit van deze beroepsgroep.

Het percentage van 8 procent biedt geen toereikende grondslag
In uw brief wordt benoemd dat 8 procent van de betrokken groep zonder nadere beoordeling voor volledige vrijstelling in aanmerking zou komen. Dit percentage is gebaseerd op een inschatting van de hoofdopleiders van het aandeel K&J-psychologen dat de opleiding heeft gevolgd op een erkende gz-opleidingsplek. Naast het ontbreken van onderbouwing gaat dit criterium uit van identieke opleidingseisen, terwijl het gaat om vergelijkbaarheid. Een niet-onderbouwde inschatting op basis van een betwistbaar criterium is naar ons oordeel geen

toereikende grondslag voor de conclusie dat vrijstelling voor deze groep disproportioneel is.

Kwaliteit en patiëntveiligheid
Het NIP onderschrijft dat toegang tot het BIG-register zorgvuldig, transparant en toetsbaar moet zijn. Wij zien echter geen tegenstelling tussen een volledige vrijstellingsregeling voor een afgebakende groep K&J-psychologen en zorgvuldige borging van kwaliteit en patiëntveiligheid.
De suggestie dat zo'n vrijstelling onvoldoende waarborgen voor kwaliteit of patiëntveiligheid biedt achten wij niet gerechtvaardigd en kan bovendien de positie van K&J-psychologen bij werkgevers en cliënten schaden.

De borging van de kwaliteit van Kinder- en Jeugdpsychologen is ook verankerd in de Jeugdwet.

In Artikel 2 van de Regeling Jeugdwet wordt de K&J-psycholoog NIP genoemd als gekwalificeerd gedragswetenschapper, naast de BIG-geregistreerde gz-psycholoog en orthopedagoog-generalist. In het kader van de norm voor verantwoorde werktoedeling wordt verwezen naar BIG óf SKJ-registratie, waarbij binnen SKJ de K&J-psycholoog de postmaster-equivalent is van de BIG-registraties op postmasterniveau.

De conclusie dat volledige op basis van gelijkwaardigheid niet verenigbaar is met een zorgvuldige borging van kwaliteit en patiëntveiligheid staat daarmee naar ons oordeel op gespannen voet met bestaande regelgeving.

Verwijzing naar zorgfraude en andere EVC-procedures
Wij maken bezwaar tegen de verbinding die in de brief wordt gelegd met zorgfraude en onvoldoende toetsbare EVC-procedures in andere delen van de zorg. De publiek bekende fraudeproblematiek betreft EVC-trajecten in het kader van SKJ-registratie van hbo-opgeleide jeugd- en gezinsprofessionals, en heeft geen relatie met de opleiding, registratie of beroepsuitoefening van K&J-psychologen.
Door deze EVC-fraude in dezelfde argumentatielijn op te nemen, ontstaat ten onrechte de suggestie dat bij de K&J-opleiding of de eerdere vrijstellingsregelingen vergelijkbare risico's voor kwaliteit, betrouwbaarheid of patiëntveiligheid spelen. Dit schaadt het vertrouwen in de kwaliteit van onze beroepsgroep.

Effecten en kosten
Dat meer gz-psychologen niet automatisch leiden tot meer capaciteit in ggz-instellingen, beantwoordt niet de vraag of de bestaande capaciteit van K&J-psychologen optimaal wordt benut. Het gaat erom dat gekwalificeerde professionals op dit moment niet volwaardig worden ingezet.

Ook de kostenargumentatie vraagt om nadere uitsplitsing. De kosten van individuele beoordelingen en aanvullende opleiding vloeien voort uit de keuze voor individuele weging en studieadviezen. Bij een volledige vrijstelling voor een afgebakende groep zij die kosten er niet.

Inzetbaarheid en regiebehandelaarschap
De knelpunten die K&J-psychologen ondervinden worden niet alleen als beperkend ervaren: zij worden beperkt in hun inzetbaarheid, bijvoorbeeld als regiebehandelaar, en bekostiging, met gevolgen voor professionals, werkgevers en cliënten.

U wijst er terecht op dat BIG-registratie geen voorwaarde is voor de inzet van K&J-psychologen in het jeugdveld en dat de knelpunten rond regiebehandelaarschap en inzetbaarheid voortvloeien uit de veldafspraken in het Landelijk Kwaliteitsstatuut (LKS), en niet uit de Wet BIG.

Op verzoek van uw ministerie heeft het NIP na het rondetafelgesprek op 4 februari 2026 een probleemanalyse opgesteld. Deze analyse is besproken met de LKS-partijen, met als doel meer flexibiliteit in de inzet van K&J-psychologen als regiebehandelaar. Dit heeft nog niet tot het gewenste resultaat geleid. U geeft aan zich te zullen beraden op hoe u het veld hierin kan ondersteunen. Wij verzoeken u daarin concrete stappen te zetten.

Tot slot
Samengevat roept uw brief bij ons concrete vragen en zorgpunten op. Dat betreft in elk geval:

- De vraag op welke inhoudelijke gronden volledige vrijstelling voor deze afgebakende groep wordt afgewezen, hoe het genoemde percentage van 8 procent is onderbouwd en hoe de afwijzing zich verhoudt tot eerdere vrijstellingen.
- De gronden waarop de eerdere vrijstelling via EVC-scenario 1 met terugwerkende kracht wordt beschouwd als onvoldoende inhoudelijk onderbouwd, terwijl deze destijds tot stand kwam op basis van een beoordeling door hoofdopleiders.

- Onduidelijkheid over de uitwerking, bekostiging en toegankelijkheid van eventuele verkorte opleidingsroutes en hoe hierbij onderscheid zou worden gemaakt tussen ervaren masterpsychologen en K&J-psychologen die al een volledige postmasteropleiding hebben gevolgd.
- Vervolgstappen in het wegnemen van knelpunten bij de inzet van K&J-psychologen op de langere termijn.

Wij verzoeken u op korte termijn met ons in gesprek te gaan over bovenstaande punten en concrete oplossingen. Wat ons betreft betekent dit een passende regeling voor de afgebakende groep K&J-psychologen voor de korte termijn, en concrete stappen om belemmeringen weg te nemen voor de optimale inzet van K&J-psychologen in de toekomst.

Met vriendelijke groet,

Prof. Dr. R. Ponds
Voorzitter
Nederlands Instituut van Psychologen